

طرح‌هایی نو
در خدمت امداد و نجات

❖ اختراعات امدادگر سیستانی شما را متعجب می‌کند

ابزار و تجهیزات امدادی که ابداع کرده، حاصل سال‌ها تجربیات ارزشمندش از حضور در عملیات‌های امداد و نجات است. حسین کاویانپور، نجاتگر با انگیزه و خلاق پایگاه شهید مسلم لکزایی شهرستان رامشمار، نه تنها به فکر ابداع و ساخت تجهیزات امدادی برای سهولت کار امدادگران بوده است، بلکه اختراعاتی هم برای امدادسانی بهتر به حادته‌دیدگان دارد. یکی از آن اختراعات کاربردی، حمام و توالت قابل حملی است که می‌تواند پس از حوادث مختلفی چون سیل، زلزله و... برای امدادسانی بهتر در اردوگاه‌های اسکان مورد استفاده حادته‌دیدگان قرار بگیرد.

خودش در این باره می‌گوید: «حمام و توالت قابل حمل، حالت آکاردئونی دارد و در کمتر از ۱۰ ثانیه برپا می‌شود. یکی از مهم‌ترین مشکلاتی که پس از حوادثی مانند سیل و زلزله به‌ویژه در روزهای نخست بعد از حادثه وجود دارد، مسأله بهداشت حادته‌دیدگان است. برپا کردن سرویس‌های بهداشتی زمانبر است و این اختراع می‌تواند چاره کار باشد.» یکی دیگر از ابداعات امدادگر جوان رامشاری، کیف امدادی سینه‌های و کمربند است. کیف امدادی که می‌تواند دسترسی امدادگران را به ابزار و تجهیزات امدادی در صحنه حادثه آسان‌تر کند. کاویانپور در توضیح این اختراع می‌گوید: «این کیف روی سینه امدادگر بسته می‌شود و تمام ابزار و لوازم یک کیف امدادی در داخل آن جا می‌گیرد. دستگاه فشارسنجی که در حوادث مختلف مورد نیاز امدادگر است نیز روی کیف نصب می‌شود و به ساده‌ترین شکل ممکن در اختیار امدادگر قرار می‌گیرد. از طرفی یکی از مشکلات همیشگی کیف‌های امدادی که دشوار بودن حمل آن در محیط‌های مختلفی مانند ارتفاعات، داخل چاه‌ها و... است با نحوه نصب آن روی سینه امدادگر برطرف می‌شود.»

کاویانپور کیف و قلابه منحصر به فردی هم برای سگ‌های واحد آنست هلال احمر طراحی کرده و امیدوار است با حمایت مسئولان هلال احمر از این اختراع در سیستم امداد و نجات استفاده شود: «کیف کوچکی روی قلابه سگ نصب می‌شود که امکان قرار دادن مواد غذایی و رساندن آن به مصدوم در شرایط خاص وجود دارد. اما مهم‌ترین بخش این اختراع، دوربین مسیری که روی قلابه نصب می‌شود. دوربین تصویری مسیری که سگ برای رسیدن به مصدوم طی کرده به‌صورت زنده به یک دستگاه گیرنده ارسال می‌کند. فایده این روش این است که در حوادث بزرگ که میزان خسارات و آوار زیاد است، از انرژی سگ تجسس می‌توان در عملیات‌های دیگر استفاده کرد و امدادگران با استفاده از آن تصاویر می‌توانند برای نجات مصدومان اقدام کنند.»

آبگرمکن، یخچال، فریزر، اجاق گاز و اشیای بلند و بسیار سنگین باید با بست یا تسمه‌های مناسب به کف و دیوار منزل محکم شوند.

دیدار رئیس سازمان داوطلبان با رئیس هلال احمر کویت

رئیس سازمان داوطلبان جمعیت هلال احمر کشورمان با سفر به کویت و دیدار با رئیس جمعیت هلال احمر این کشور درباره توسعه همکاری‌های مشترک به‌خصوص تداوم همکاری برای کمک به سیل‌زدگان ایران، کمک به زلزله‌زدگان کرمانشاه و توسعه فعالیت‌های آموزشی و داوطلبان بحث و گفت‌وگو کرد. او در دیدار با هلال‌الساایر، باره گزارش مکتوب خسارت‌ها و حجم تخریب در مناطق سیل‌زده ایران گفت: «چا دارداز این که کویت به میزان قابل توجه در مقایسه با کشورهای همسایه به سیل‌زدگان ایران در زمان مناسب کمک کرد، تشکر کرد.» نصیری در پاسخ به سوال رئیس هلال احمر کویت درباره این که برای کمک دوباره به سیل‌زدگان ایران باید به چه نحو عمل کرد، به اهدای ۷ دستگاه آمبولانس کویت در زلزله بیم اشاره و اظهار کرد: «درخواست می‌کنیم تا این موضوع دوباره تکرار شود. هم‌اکنون موضوع اسکان اضطراری به پایان رسیده و به علت حجم وسیع خدمت حوزه پشتیبانی خودرویی جمعیت آسیب پذیر شده و به علت تحریم برای تأمین این تجهیزات با مشکلات بسیار زیاد مواجه هستیم.»

مامای داوطلب و عضو تیم BHCU هلال احمر به «شهروند» از نیازهای بهداشت و درمان زنان خوزستان بعد از سیل می‌گوید:

نیاز به مراقبت‌های ویژه برای بازیابی روحی و جسمی سیل‌زدگان

❖ هدف اصلی ما این است که به آسیب‌پذیرترین افراد در زمانی کمک کنیم که بیشترین نیاز را دارند

راضیه زرگری | نیمه خرداد در حالی پشت سر گذاشته‌ایم که استان‌های سیل‌زده در حال بازسازی جسم و روح و زندگی خود را گل‌ولای خشم طبیعت هستند و حمایت‌های امدادگران و تیم‌های پشتیبانی خدمات درمانی جمعیت هلال احمر همچنان ادامه دارد. طیبه دبیری فوق‌لیسانس مامایی دارد و در رشته تخصصی خود حدود ۱۷ سال است که به‌عنوان مامای داوطلب در هلال احمر فعالیت می‌کند. علاوه بر موضوعات بهداشت و درمان اضطراری، تجربه‌هایی در حوزه امدادونجات، داوطلبان و حضور در قالب تیم‌های جوانان در بحران‌ها و حوادث هم داشته است. دبیری که خود را یک هلال‌احمری تمام‌عیار می‌داند، از این که با عشق در این سال‌ها توانسته به مردمش خدمت کند، ابراز خوشحالی می‌کند. او هفت‌سال است که عضو تیم بهداشت و درمان اضطراری استان فارس شده و با همکاران هلال احمری‌اش هفته‌ها برای خدمات‌رسانی و پشتیبانی مردم سیل‌زده خوزستان در این استان حاضر می‌شود و پاسخگوی زنان روستاها و شهرهای منطقه شادگان است. او به «شهروند» از نیازهای بهداشت و درمان زنان خوزستان بعد از سیل گفته است.

از مانورهای فرضی تا بحران‌های واقعی

از تجربه‌هایش که در طول این سال‌ها داشته و شاخص‌ترین عملیات‌ها و حوادث از او سوال می‌کنیم: به زلزله‌بیم‌اشاره می‌کند و توضیح می‌دهد: «با این که من در آن سال نتوانستم در منطقه زلزله‌زده حضور داشته باشم، اما به‌عنوان نیروی پشتیبانی افتخار خدمات‌رسانی به زلزله‌زده‌ها را داشتم؛ اما در حوزه عملیاتی نخستین تجربه‌ام به‌عنوان نیروی عملیاتی همان زلزله‌بیم بود؛ تا پیش از آن مانورهایی بود که در استان‌های مختلف و حوزه‌های متفاوت داشتیم، تا آمادگی لازم برای حضور در بحران‌ها را به دست بیاوریم. سیل اما یک تجربه منحصر به فرد برای بسیاری از امدادگران و نجاتگران یا پزشکان داوطلب برای خدمت‌رسانی به مردم محسوب می‌شود؛ چرا که در مقایسه با زلزله و دیگر حوادث طبیعی، سیلی با این وسعت و شدت در دهه‌های اخیر ایران بی‌سابقه بوده است.»

طیبه دبیری هم از این سیل و امدادسانی به مردم، به‌عنوان یک تجربه خاصی یاد می‌کند و می‌گوید: «حدوداً روز دوم اردیبهشت بود که عملیاتمان شروع شد و وارد منطقه شادگان در استان خوزستان شدیم؛ جایی که هنوز آب‌های بهاری داشت و گرمای شدید خوزستان شروع نشده بود. نکته‌ای که باعث نگرانی می‌شد این بود که زمانی که برای خدمت‌رسانی به مردم می‌رفتم مناطق ممنوع‌الورود یا صعب‌العبور بودند، به حدی که مجبور می‌شدیم با قایق خودمان راه آن‌جا برسیم. روستاهایی در این میان بود که کاملاً در آب فرو رفته بودند؛ آب که چه عرض کنم؛ آب و فاضلاب با هم مخلوط شده و شرایط از نظر بهداشتی بسیار بد بود. با این حال مجبور بودیم از دل این آب و فاضلاب‌ها رد شویم؛ در این شرایط داوطلب و امدادگر فقط به هدفش فکر می‌کند، نه بسختی کار. هدف و نیت ما رسیدن به مردم و پاسخگویی فوری به نیازهای آنها بود، پس دیگر این بحث‌ها برای ما مهم نبود.»

بانوان باردار

و نیازهای اساسی به مراقبت‌های بهداشتی

بانوان و نیازهای بهداشتی‌شان در بحران‌ها یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های نیروهای امدادی به حساب می‌آید. «پیش از این که وارد منطقه شویم به ما گفته شده بود آمار سرماخوردگی و بیماری‌های عفونی بالاست؛ اما چیزی که ما در منطقه دیدیم، فراتر از سرماخوردگی و بیماری‌های عفونی و گوارشی بود. بیماری‌های پوستی مردم سیل‌زده یکی از بارزترین مشکلاتی

تیم بهداشت و درمان اضطراری، همان‌طور که می‌دانید مکمل طرح سلامت کشور هستیم و هدف اصلی ما این است که به آسیب‌پذیرترین افراد در زمانی که بیشترین نیاز را دارند، کمک کنیم. به‌رحال هلال احمر خدماتش بی‌منت و داوطلبانه است. من همیشه شعار اتصال توان توانمندان به نیازمندان را سرلوحه کار و زندگی‌ام قرار داده‌ام. در عملیات‌ها هم با این دید وارد شده‌ام و به نظر من لازمه توانمندسازی مردم نیازمند به کمک این است که خودشان را در کنار درمان و بهبود جسمی، از لحاظ روانی توانمند و بازیاب کنند. در طول روزهای امدادسانی در درمان سیل‌زدگان هم سعی در این داشتم که نهنته‌ها از لحاظ بهداشت و درمان، بلکه از لحاظ روحی و روانی هم بتوانم دردی از مردم رنج کشیده کم کنم. با این رویکرد همان اهداف استراتژیک هلال احمر هم تأمین می‌شود.»

بچه‌هایی که در آب آلوده بازی می‌کردند

او خودش و دیگر امدادگران و نجاتگران و داوطلبان را خط مقدم هلال احمر توصیف می‌کند و می‌گوید خانواده‌های ما هم به‌رحال پشتیبان پنهان جمعیت هستند و این قانون طبیعت است که ما را به یاری همدیگر دعوت می‌کند. با توجه به این که کشور ما یک کشور حادثه‌خیز است؛ سیل و زلزله حوادثی است که چند وقت یکبار شاهد وقوع هستیم. بنابراین آموزش و بالا بردن آگاهی مردم بسیار اهمیت دارد. آموزش نکته‌ها در زمان سیل و بعد از وقوع می‌تواند تا حد زیادی آگاهی مردم را بالا ببرد. من در این تجربه شاهد روستاهایی بودم که عبوری از کنارش می‌گذشتیم، جاهایی بود که آن قدر آب بالا آمده بود که مردم مجبور به عبور با قایق بودند. در این میان، بچه‌ها هم بودند که به آب علاقه داشتند و وارد آب می‌شدند و بازی می‌کردند. خانواده‌ها هم هیچ‌وکنشی نشان نمی‌دادند، چرا که اساساً نسبت به آلودگی و مخاطرات آن آگاهی نداشتند. این در حالی است که در سیل خطر برق‌گرفتگی، مارگزیدگی و بیماری‌های پوستی وجود دارد. همین مسائل لزوم آموزش همگانی و ارتقای آگاهی مردم نسبت به مسائل را بیشتر نشان می‌دهد.

وضع حمل و به دنیا آوردن بچه در این روزها رانداشتم. همان‌طور که می‌دانید بانوان باردار نیاز به مراقبت‌های جدی در دوران بارداری دارند و نباید در این مراقبت‌ها وقفه‌ای وارد شود. همچنین بودند بانوانی که بچه‌ها و نوزادان کوچک داشتند و برای مشاوره و درمان مراجعه می‌کردند. در حالی که سومین ماه بهار به نیمه می‌رسد، به نظر می‌رسد دیگر هشدار و خطری برای وقوع سیل در مناطق حادثه‌زده در کار نباشد و مردم شهرها و روستاهای سیل‌زده در دوران بازیابی روحی و جسمی و ساختن دوباره زندگی‌شان به سر می‌برند. طیبه دبیری از این روزهای شادگان خوزستان می‌گوید: «در حال حاضر استان رو به آرامش و سکنی گذاشته، آن‌چه اعلام شد این بود که آخرین تیم بهداشت و درمان اضطراری که به منطقه وارد می‌شود، تیم استان فارس باشد و تا جایی که اطلاع دارم بعد از ما قرار نبود تیم‌های بهداشت و درمان از دیگر استان‌ها به منطقه اعزام شوند. خوشبختانه روز به روز وضع سلامت و زندگی مردم رو به بهبود است. برخورد مردم حادثه‌زده در شرایطی که خانه، زندگی و همه چیزشان را در سیلاب از دست داده‌اند، شاید یکی از چالش‌های امدادگران هلال احمر محسوب شود. البته همه آموزش‌هایی که هلال احمری‌ها دیده‌اند بر این نکته تأکید دارد که آنها نباید انتظار برخورد معقول و منطقی از مردم آسیب‌دیده در بحرانی‌ترین روزهای زندگی‌شان داشته باشند.»

اتصال توان توانمندان به نیازمندان

به گفته این عضو تیم بهداشت و درمان اضطراری جمعیت هلال احمر بیشترین آسیب در خوزستان برای روستائین‌ها بود؛ مردمی که از امکانات رفاهی و حداقل‌ها هم برخوردار نبودند و فقط آسیب جسمی و مالی ندیدند، بلکه آسیب روحی و روانی زیادی بر آنها تحمیل شد. بیشترشان مردمی بودند که همه زندگی‌شان در زمین و دام‌هایی که گذران امورآشان از آنها بود، خلاصه می‌شد، همین مردم اما بر اثر سیل همه چیزشان را از دست داده بودند. در موارد زیادی رفتارشان نشان می‌داد که نیاز به حمایت روحی و روانی دارند. دبیری می‌گوید: «ما در

بود که دیده می‌شد. خانم‌هایی که به من مراجعه می‌کردند، علاوه بر بیماری‌های مختص زنان و زنان بارداری که به مراقبت‌های مادر و کودک نیاز اساسی داشتند، بانوان زیادی بودند که دچار بیماری‌های پوستی مانند آگزما شده بودند. زنان باردار به دلیل این که بین خدمات بهداشتی مورد نیاز آنها تعویق افتاده بود، به‌رحال نیاز بود که به آنها رسیدگی جدی و سریع شود؛ ولی در حین معاینات و آزمایش‌ها متوجه می‌شدم که دچار بیماری پوستی هم شده‌اند. در مواردی حتی کودک همراهشان هم دچار ناراحتی پوستی شده بود که به سرعت مورد رسیدگی قرار می‌گرفت. بسیاری از این موارد با دادن یک کرم یا پماد معمولی که نیاز درمائی بهداشتی بود، نه‌بزیایی، مشکلمان حل می‌شد و البته مواردی هم داشتیم که وضع بیماری مزمن شده و نیاز به درمان تخصصی تر داشت.

آخرین تیم بهداشت و درمان اضطراری حاضر در شادگان بودیم

دبیری می‌گوید در حوزه مراقبت‌های بهداشتی مادر و کودک که در شادگان به‌عنوان مامای داوطلب حاضر بودم، موردهای زیادی مراجعه شد، اما تجربه

